

Rekruttering til landbruksutdanning

- Tips for deg som vil være med og informere lokalt

For å sikre landbruket som kompetansenæring er det nødvendig at flere ungdommer enn i dag velger landbruksutdanning både på videregående skole, fagskole, høyskole og universitet. Agronomer, gartnere og de med høyere plante- og husdyrfaglig kompetanse kan bli mangelvare i framtida. Vi må gi flest mulig unge kjennskap til utdannings- og yrkesmulighetene innen landbruk. Landbruket lokalt kan bli med å gjøre en innsats. Både bønder og representanter fra andre landbruksyrker kan delta.

Når?

Søknadsfristene er 1. mars for videregående, og 15. april for fagskole, universitet og høyskole. Høsten er derfor ofte den beste tida for å ta kontakt med skolene for å kunne delta på arrangement fram mot søknadsfristene.

Delta i naturbruksskolens rekrutteringsarbeid

Skolene er ofte svært interessert i å få næringa på banen, og dermed få vist fram ulike jobbmuligheter i landbruket. Ta kontakt med rådgiver, rektor eller andre du kjenner på den lokale naturbruksskolen, og spør om de har lyst til å ha med yrkesutøver innen landbruket i sitt markedsføringsarbeid. De fleste vil si ja til dette. Du kan få tilbud om å bli med og presentere utdanning og yrke i landbruket for ungdomsskoleelever som kommer på besøk til naturbruksskolen, besøke en klasse på ungdomsskolen eller stå på stand på en utdanningsmesse i nærheten.

Inviter deg selv til en skoletime eller si ja takk hvis du blir invitert

Elever, både i ungdomsskolen og videregående skole har en lovfestet rett til yrkes- og utdanningsrådgivning i løpet av skoletida. Både på videregående skole og i ungdomsskolen er rådgiveren oftest den det er best å ta kontakt med, hvis du ikke kjenner noen personlig som kan få deg inn i klasserommet.

Ta gjerne med deg unge som har tatt, eller går på landbruksutdanning når du drar på skolebesøk. I ungdomsskolen er 9. og 10. klasse de beste å besøke. I videregående er det gjerne lagt opp til mest rådgiving når det gjelder videre utdanning i Vg3, men det er også aktuelt å besøke Vg1 og Vg2 bl.a. for å motivere for valg av landbruk på neste trinn.

I Vg3 er elever i utdanningsprogram naturbruk viktige for å rekruttere flere til å kombinere praktisk grunnutdanning med høyere landbruksutdanning. I tillegg er det aktuelt å rekruttere elever fra annen studieforbereidende utdanning til høyere landbruksutdanning.

Messedeltakelse

Felles deltakelse på utdanningsmesser for utdanningsinstitusjoner, organisasjoner og arbeidsgivere i landbruket kan gi ungdom et allsidig bilde av yrker og utdanninger i landbruket.

Denne standen ble kåret som beste stand på utdanningsmessa på Lillestrøm 2014

De fleste videregående skoler driver aktiv markedsføring overfor potensielle elever, det gjør også naturbruksskolene, enten de er fylkeskommunale eller private.

Landbruket skal ikke overta markedsføringen for skolene, men være et supplement som representerer næringa. Vi skal bidra til at det blir satt fokus på den tradisjonelle landbruksutdanninga. Landbruksutdanning i videregående skole gir grunnkompetanse både for yrkesutøvere i landbruket og for de som vil gå videre til høyere utdanning innen landbruk.

Å tippe vekta på rundballen var en populær aktivitet på mange utdanningsmesser i 2014

Materiell

Det kan være lurt å ta med materiell om både landbruksutdanning og landbruk til ulike arrangement. Snakk med skolen du skal besøke eller samarbeide med om hvor mye og hvilken type materiell som trengs. Det finnes både materiell som kan lastes ned og kopieres lokalt og mer omfattende materiell som må bestilles i tide.

Materiell om landbruksutdanning til elever, rådgivere og foreldre

Nettsiden www.landbruksutdanning.no gir en oversikt landbruksutdanning på flere nivå sammen med linker til mer informasjon. Der finnes også informasjonsmateriell til nedlasting, som presentasjon og infoark. Velg Landbruk på Facebook inneholder også informasjon.

Informasjon fra naturbruksskoler

Ungdomsskoleelever trenger informasjon om naturbruk i videregående skole. Ta kontakt med naturbruksskolene i fylket for å få lokale brosjyrer. Link til den enkelte skole finnes på www.landbruksutdanning.no. Naturbruksskolenes forening har også felles materiell om naturbruk på www.naturbruksskolene.no.

Informasjon fra fagskole, høgskole og universitet

Fagskoler, høgskoler og universitet har brosjyrer og studiekataloger som kan brukes i videregående skole. Link til den enkelte utdanningsinstitusjon finnes på www.landbruksutdanning.no.

Informasjon om landbruk

Informasjon om yrke og utdanning i landbruket kan gjerne kombineres med informasjon om landbruket generelt.

Materiell om landbruket i kommunen og fylket kan du for eksempel få oversikt over fra kommunale landbrukskontor eller bondelagets fylkeskontor.

Du kan også bruke materiell om landbrukets betydning i Norge fra bl.a.:

- Norsk Landbrukssamvirke - Se "Publikasjoner" på www.landbruk.no
- Norges Bondelag - Se "Kunnskapsmateriell" i nettbutikken på www.bondelaget.no

Andre opplegg for ungdomsskolen

Kanskje det er aktuelt med et mer omfattende samarbeid mellom ungdomsskolen og landbruket. Under "Skolekontakt" på sidene "For lokallag og tillitsvalgte" på www.bondelaget.no kan du finne ut mer om tre aktiviteter for ungdomsskolen:

- **Praktisk gårdsarbeid** (nytt 2015) er et opplegg som kan gjennomføres som del av fag i ungdomsskolen eller som kurs på kveldstid. Gjennomført teori og praksis tilsvarer "Avløserkurs for nybegynner".
- **Trygg på jobb - med landbruk som eksempel** (nytt 2012) er en heldagsaktivitet til bruk i ungdomsskolen. Materiellet tar utgangspunkt i kurset Praktisk HMS-arbeid.
- **Landbruksspillet** er en heldagsaktivitet for 10. klasse der bønder blir med som veiledere i klasserommet når elevene driver gård for en dag.

